

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
حوزه علمیه الزهرا شیراز
سطح ۲

موضوع:

برخی از راه های نفوذ شیطان از دیدگاه قرآن و روایات

استاد راهنما:

سرکار خانم رضوی

پژوهشگران

زهرا رامی جبه دار - طاهره گلشن - زهرا محمدی

مهر ۹۲

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
حوزه علمیه الزهرا شیراز
سطح ۲

موضوع:

برخی از راه های نفوذ شیطان از دیدگاه قرآن و روایات

استاد راهنما:

سرکار خانم رضوی

پژوهشگران

زهرا رامی جبه دار - طاهره گلشن - زهرا محمدی

مهر ۹۲

چکیده

این پژوهش در پی آن است راه های نفوذ شیطان را از دیدگاه قرآن و روایات، اثبات کند. شیطان رجیم به عزت خدا قسم خورده است که آنان را گمراه کند حال اگر این انسان از بوته آزمایش سخت سربلند بیرون آید و لذا ید مادی را که شیطان در نظرش زینت می دهد زیرپاگذارد و او را از حریمش بیرون کند و گام های او را بی اثر کند مقدمه ای می شود برای قرب الی الله؛ امر خداوند سبحان بر این مقدر شد که انسان را اشرف مخلوقات و خلیفه خود در زمین قرار دهد و این والاترین مقامی است که تنها، مختص انسان است و بس؛ لذا جمیع ملائک مامور شدند که بر این انسان سجده کنند؛ در حالی که شیطان استکبار ورزید و سجده نکرد و حتی به عزت خدا قسم خورد که انسان ها را گمراه کند؛ بنابراین هیچ گاه انسان از شر شیطان در امان نیست. بدین لحاظ از خداوند طلب می کنیم که ایمان ما را آن طوری که رضایتش را جلب می کند محکم و استوار گرداند تا هیچ گاه دست دوستی به شیطان ندهیم. او منتظر این است که انسان دستش را در دست او بگذارد و به محض تماس، گمراهش سازد؛ لذا آیاتی که ملاحظه خواهید فرمود انواع نیرنگ ها و وسوسه های شیطانی را بیان می فرماید و تنها راه مصونیت از آنها؛ پناه بردن به خداوند است. امید آن داریم که با اجرای دستورات حضرت حق و ائمه معصومین علیهم السلام از شر شیطان لعین در امان بمانیم. ((ان شاء الله تعالی))

کلید واژه: شیطان، ابلیس، خطوات الشیطان، وسوسه، محدوده، مکر و حيله.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
واژه شیطان و ابلیس	۳
سیمای شیطان در نهج البلاغه	۵
معرفی ابلیس از زبان خود	۷
محدوده شیطان	۸
شیوه های انحراف انسان	۱۰
محروم کردن انسان از نعمت های حلال	۱۰
دعوت به حرام	۱۱
فقر	۱۲
وعده های دروغ	۱۳
زینت دادن گناه و کارهای زشت	۱۵
وسوسه	۱۵
سیرشدن از غذا	۱۷
دنیا طلبی	۱۸
پوشاندن لباس شرعی به اعمال بد	۱۹
نتیجه گیری	۲۰

ایشان در جای دیگری در تعریف دنیا طلبی و ضررهای ناشی از آن می فرمایند:

« دنیا طلبی یعنی مزه ی دنیا را با حرص و ولع، در دهان مزمه کردن و چرب و شیرین دنیا را قدر دانستن! ... هر دستگاهی که مردم را به دنیا طلبی سوق بدهد و آنها را تشویق به بهره مندی شخصی و التذاذ طلبانه از دنیا بکند، به نظر من کمک به آسیب های انقلاب و ضربه خوردن به انقلاب می کند.»^{۲۱}

بعد از توجه به اهمیت موضوع و ضررهای حاصل از دنیا طلبی، آنچه که باقی می ماند راه درمان این مشکل و متصف شدن به صفت مقابل آن ، یعنی « ساده زیستی » است.

• پوشاندن لباس شرعی به اعمال بد

شیطان آن چنان زمینه ها را برای انسان فراهم می کند که او را فریب بدهد، و انسان را توجیه کند که حتی گاهی لباس واجب شرعی هم به کار خلافتش می پوشاند که این کار واجب شرعی است، او انسان را در دامی می برد که افتادن همانا و نابود شدن و سوختن آخرتش همان، «سوگند به خدا که به سوی امت های پیش از تو رسولانی فرستادیم، اما شیطان اعمالشان را برایشان آراست و امروز هم سرپرستشان هم اوست و مجازات دردناکی برای آنهاست»

○ سوره نحل آیه ۶۳ :

تَاللّٰهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ وَآلِهِمُ الْيَوْمَ وَعَدَابُ آلِهِمْ

نتیجه گیری

بر اساس آن چه درباره وجود شیطان و اعتقاد به آن ها به عنوان یک واقعیت قرآنی گفته شد و همچنین طبق معنای شیطان در لغت و اصطلاح، خداوند در قرآن به بندگان هشدارهای لازم را داده است و طبق آنچه گفته شد قدرت و تسلط شیطان محدود است و فقط می تواند از راه های مختلف که به معرفی مختصری از آن ها پرداختیم، به انحراف انسان بپردازد.

یکی از مواردی که از این بحث می توان نتیجه گرفت و برای آنکه بتوانیم از شیطان خود را حفظ کرده و در امان بمانیم نسخه نهایی می تواند این باشد که:

اول باید فکر کنیم ببینیم جایگاه ما کجاست و چه کارهایی از عهده ما بر می آید و در بین کارهایی که می توانیم انجام بدهیم بررسی کنیم و آنچه که مهم تر است آن را مقدم بداریم ، این مرحله تشخیص وظیفه است.

مرحله دوم کسب آمادگی برای انجام وظیفه است که آن یک عمر خود سازی نیاز دارد ، و الا شیطان انسان را فریب میدهد و انسان را به راههایی که هیچ گمان او نمیرود و خود شیطان میخواهد ، میکشاند.

مرحله سوم در هر شرایط و حالتی که هستیم باید به خداوند حکیم و علیم پناه ببریم و از او استمداد کنیم تا ما را بر وسوسه های شیطانی و هوای نفس پیروز گرداند.

پی نوشت

۱. سید علی اکبر قرشی، قاموس قرآن، چاپخانه حیدری، دارالکتب اسلامیہ، ج ۲، ص ۳۳.
۲. سید علی اکبر قرشی، همان، ج ۲، ص ۳۹.
۳. سید علی اکبر قرشی، همان، ج ۱، ص ۲۲۷.
۴. سید محمد هادی مجیدی، جن شیطان روح در نگاه عارفان بزرگ، چاپ شریعت، ماشی، بهار ۹۱، ص ۱۰۴.
۵. محمد حسین طباطبایی، ترجمه المیزان، محمد باقر موسوی همدانی، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ج ۸، ص ۴۱.
۶. تفسیر نمونه، ج ۱، ص ۵۶۹.
۷. سید علی اکبر قرشی، همان، ج ۱، ص ۲۶۴.
۸. محمد حسین طباطبایی، همان، ج ۱، ص ۶۳۴.
۹. ملا محسن فیض کاشانی، راه روشن ترجمه المحجۃ البیضاء فی تہذیب الاحیاء، عبدالعلی صاحبی، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲، ص ۱۱۵.
۱۰. محمد حسین طباطبایی، همان، ج ۲، ص ۶۰۴.
۱۱. ملا محسن فیض کاشانی، همان، ص ۸۹.
۱۲. محمد حسین طباطبایی، همان، ج ۵، ص ۱۴۸.
۱۳. محمد حسین طباطبایی، همان، ج ۲۰، ص ۶۹۲.
۱۴. سید علی اکبر قرشی، همان، ج ۳، ص ۲۱۹.
۱۵. علی اکبر شایسته نژاد، فرشتگان خداوند، انتشارات جرس، ۱۳۸۵، ص ۲۴۸.
۱۶. سید ابوالحسن علی حایری رضوی، شیطان ظلمتی بر تارک آفرینش، الماس، ۱۳۸۳، ص ۶۵.
۱۷. ملا محسن فیض کاشانی، همان، ج ۵، ص ۸۶.

۱۸. ملا محسن فیض کاشانی، همان، ج ۳، ص ۳۳.
۱۹. محمد حسین پور محمدی، روح و جن از نظر علم و دین، انتشارات اسلامی، ص ۳۴ .
۲۰. بیانات رهبر در خطبه نماز جمعه تهران ۱۴۰۱/۱۱/۳۹۰.
۲۱. بیانات رهبر در دیدار شرکت کنندگان در همایش آسیب شناسی انقلاب، ۱۵۰۱۲/۱۳۷۷.

فهرست منابع

- * قرآن، ترجمه ناصر مکارم شیرازی، قم، فاضل، ۱۳۸۹.
۱. قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، دارالکتب اسلامیة، چاپخانه حیدری.
۲. طباطبایی، محمد حسین، ترجمه المیزان، مترجم محمد باقر موسوی همدانی، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
۳. حایری رضوی، سید ابوالحسن علی، شیطان ظلمتی بر تارک آفرینش، الماس، ۱۳۸۳.
۴. پور محمدی، محمد حسین، روح و جن از نظر علم و دین، انتشارات اسلامی.
۵. مجیدی، سید محمد هادی، جن شیطان روح در نگاه عارفان بزرگ، ماشی، چاپ شریعت، بهار ۹۱.
۶. فیض کاشانی، ملا محسن، راه روشن ترجمه المحجّة البیضاء فی تهذیب الاحیاء، عبدالعلی صاحبی، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲.
۷. شایسته نژاد، علی اکبر، فرشتگان خداوند، انتشارات جرس، چاپخانه آینده، ۱۳۸۵.